

Силабус курсу

Сучасні різновиди туризму

Освітній ступінь: бакалавр
Галузь знань: 24 Сфера обслуговування
Спеціальність: 242 Туризм
Освітньо-професійна програма: «Туризм»
Кількість кредитів: 4,5
Рік підготовки: 1-й, II семестр
Компонент освітньої програми: вибірковий
Мова викладання: українська

Керівник курсу

доц. кафедри туризму, к.е.н., Грабар Марина Василівна
Контактна інформація – marina.hrabar@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Сучасні різновиди туризму» є формування системи теоретичних знань щодо сучасних видів туризму, їх ресурсного, інфраструктурного забезпечення та практичних вмінь формування спеціалізованих турів відповідно до мети подорожі туристів.

Предмет – концептуальні основи функціонування туристичної системи та безпосередньо специфіка сучасних видів туризму, особливостей їх надання та організації.

Завдання дисципліни:

- сформувати базові знання про функціонування туристичної індустрії;
- розуміння механізму державного регулювання туризму;
- вивчення класифікаційних основ туризму за різними ознаками;
- дослідження стану та перспектив розвитку сучасних видів туризму в Україні та світі;
- вивчення досвіду вітчизняної та зарубіжної практики планування та організації сучасних різновидів туризму;
- сформувати навички дослідження та аналізу ринку спеціалізованих видів туризму;
- розуміти та аналізувати туристичні потоки за спрямованістю та метою.

Навчальний контент

Модуль 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ СУЧАСНИХ РІЗНОВИДІВ ТУРИЗМУ

Тема 1. «Сучасні різновиди туризму» як навчальна дисципліна

Об'єкт, предмет вивчення, завдання, функції, взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Основні проблеми вивчення дисципліни. Рекомендована література до курсу.

Тема 2. Туризм як соціально-економічна система

Сутність поняття і складові елементи системи. Соціокультурні явища і феномени: сутнісні ознаки. Соціокультурні характеристики туризму: термінологічний дискурс. Класифікаційний дискурс. Структура туризму. Турист: визначення та соціально-демографічні характеристики.

Тема 3. Технології передреалізаційних процесів

Організатори туризму. Туроператорська та турагентська діяльність: види, функції, завдання. Канали збуту туристичного продукту. Просування туристичних послуг. Взаємини суб'єктів туризму. Інституціональні характеристики туризму.

Тема 4. Механізм державного регулювання туризму в Україні

Програмно-цільовий метод державного управління. Регіональні туристичні програми. Основні важелі впливу держави на туристську діяльність. Ліцензування в туризмі. Порядок і правила сертифікації послуг у сфері туризму. Основні принципи і завдання стандартизації в туризмі.

Тема 5. Класифікація туризму за спрямованістю туристичних потоків та охопленням території

Сутність поняття туристичний потік. Внутрішній туризм. Виїзний туризм (зарубіжний туризм). В'їзний туризм (іноземний туризм). Міжнародний туризм. Туризм у межах країни. Національний туризм. Місцевий туризм. Далекий туризм. Транзитний (транскордонний) туризм. Внутрішньоконтинентальний туризм. Міжконтинентальний туризм. Навколосвітній туризм. Міжрегіональний, регіональний, внутрішньорегіональний туризм.

Тема 6. Класифікація туризму за терміном поїздки

Короткостроковий туризм. Туризм вихідного дня. Тривалий туризм: різновиди. Нічний туризм.

Тема 7. Класифікація туризму за сезонністю та інтенсивністю турпотоків

Постійний туризм. Сезонний туризм: односезонний, двосезонний. Чотири сезони туристичної активності. Міжсезонний туризм. Літній та зимовий туризм. Індекс сезонності. Фактори, що впливають на сезонність туризму.

Модуль № 2. КЛАСИФІКАЦІЙНІ ОЗНАКИ СУЧАСНИХ РІЗНОВИДІВ ТУРИЗМУ

Тема 8. Класифікація туризму за принципом оплати та організацією продаж

Елітний туризм. Комерційний туризм. Соціальний туризм. Ін센сив-туризм. Рекламні тури.

Тема 9. Класифікація туризму за ступенем організованості

Організований туризм. Плановий туризм. Позаплановий туризм: гарячі путівки. Неорганізований туризм. Самодіяльний туризм. Незалежний (аматорський) туризм. Сталий туризм.

Тема 10. Класифікація туризму за соціально-демографічними ознаками

Дитячий туризм: різновиди. Молодіжний (студентський) туризм. Туризм для середнього віку. Туризм для людей похилого віку. Сімейний туризм. Туризм для різних вікових груп. Туризм для жінок. Туризм для чоловіків. Туризм для самотніх людей. Туризм для осіб з обмеженими можливостями.

Тема 11. Класифікація туризму за формою організації подорожі та обслуговування

Стаціонарний туризм (лікувально-оздоровчий, сільський, подієвий, гральний). Сутність поняття таймшер. Переваги та недоліки таймшер туризму. Туризм готельного типу. Туризм неготельного типу (бунгало, автофургон, трейлер, караван, кемпінг).

Тема 12. Класифікація туризму за засобами пересування

Роль та класифікаційні ознаки транспортних подорожей. Перевезення повітряним транспортом. Залізничний транспорт та залізничні круїзи. Подорожі водним транспортом. Правові основи транспортних перевезень.

Тема 13. Класифікація туризму за метою подорожі

Культурно-пізнавальний. Діловий. Екологічний. Весільний. Гастрономічний. Військовий. Екстремальний. Індустріальний. Кіно-туризм. Освітній. Релігійний. Шопінг-туризм.

Тема 14. Активний туризм

Повітряні види спортивного туризму: парашутизм, фрістайл, BASE jumping, дельтапланеризм, політ на повітряній кулі. Гірські види спортивного туризму. Альпінізм. Головні проблеми розвитку альпінізму та гірськолижного туризму в Україні. Сноубординг. Наземні види спортивного туризму. Маунтбайкінг. Спелеологія. Розвиток спелео-туризму на

Закарпатті. Спелестологія. Штучні підземні споруди. Водні види спортивного туризму. Дайвінг. Вейкбордінг. Водні лижі. Віндсерфінг. Серфінг. Каякінг. Рафтинг.

Тема 15. Екзотичні види туризму у світі

Космічний туризм. Концепція ревайлідінгу та її вплив та туристичну діяльність. Ревайлідінг туризм. Темний туризм (некропольний, туризм катастроф, містичний туризм, «туризм смерті»). Об'єкти темного туризму.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
Інтегральна компетентність	Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
ЗК 02	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 05	Прагнення до збереження навколишнього середовища
ЗК 07	Здатність працювати в міжнародному контексті.
СК 01	Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.
СК 05	Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.
СК 12	Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.
СК 18	Здатність до організації нових форм рекреаційної діяльності, орієнтованої на пізнання природи, мінімізацію шкоди довкіллю та підтримку етнокультури.
ПРН 02	Знати сучасні тенденції і регіональні пріоритети розвитку туризму, в цілому, та його сучасні різновиди
ПРН 02	Вміти досліджувати та аналізувати ринок спеціалізованих видів туризму
ПРН 03	Знати підходи до визначення та класифікації сучасних видів туризму
ПРН 03	Аналізувати індекс сезонності та розробляти пропозиції сучасних видів туризму для вирівнювання туристичного потоку
ПРН 22	Аналізувати перспективи розробки різних видів турів у регіоні з позицій ресурсів рекреаційного комплексу, культури, релігії та мотивації туриста
ПРН 22	Оцінювати сучасні загальносвітові тенденції щодо різноманіття видів туризму та їх популярності серед туристів

Літературні джерела

Основна література

1. «Про внесення змін до Закону України «Про туризм»: Закон України // Туристичний вісник. 2004. №1.
2. Агафонова Л. Г., Агафонова О. Є. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: ціноутворення, конкуренція, державне регулювання : навч. посіб.К. : Знання України, 2002. 358 с.
3. Алієва-Барановська В. М., Дахно І. І. Міжнародний туризм: навч. посібник-довідник. К. : «Центр учбової літератури», 2012. –344 с.
4. Бабарицька В. К., Малиновська О. Ю. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення тур продукту : навч. посіб. Вид. 2- ге, перероб. та допов. К. : Альтерпрес, 2008. 230 с.
5. Биржаков Н.М. Введение в туризм. СПб. : Герда, 2002. 400 с.
6. Волошин О., Капрук І., Малинович Л., Сварник М. Сільський відпочинок для неповносправних: посібник. Львів : Ліга-Прес. 2011. 232 с.
7. Грабовський Ю. А., Скалій О. В., Скалій Т. В. Спортивний туризм : навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2009. 301 с.
8. Дмитрук О. Ю., Дмитрук С. В. Екотуризм: навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 2009. 358 с.
9. Дмитрук О. Ю., Щур Ю. В. Спортивно-оздоровчий туризм : навч. посіб. 2- вид., перероб. та допов. Київ : Альтерпрес, 2008. 280 с.
10. Ковальська С., Давидів А. Львів: Каменярь, 2006. 152 с.
11. Кляп М. П., Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму: навч. посібник. К. : Знання, 2011. 334 с.
12. Любіцева О.О. Бабарицька В.К. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник. К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 335 с.
13. Мальська М. П., Худо В. В. Туристичний бізнес: теорія та практика. : навч. посіб. К. : Центр учбової л-ри, 2007. 424 с.
14. Організація туризму: підручник / І.М. Писаревський, С.О. Погасій, М.М. Поколюдна та ін.; за ред. І.М. Писаревського. Х. : ХНАМГ, 2008. 541 с.
15. Рутинський М. Й., Зінько Ю. В. Зелений туризм. К. : Знання, 2008. 271 с.
16. Рутинський М. Й. Замковий туризм в Україні : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2007. 431 с.
17. Смолій В. А., Федорченко В. К., Цибух В. І. Енциклопедичний словник-довідник з туризму / Передмова В. М. Литвина. К. : Видавничий Дім «Слово», 2006. 372 с.

Допоміжна література

18. 24. Сокол Т. Г. Основи туристичної діяльності: Підручник. К. : Грамота, 2006. 264 с.
19. Устименко Л. М. Основи туризмознавства: Навчальний посібник. К. : Альтерпрес, 2009. 320 с.
20. Шишка В.В. Авто- і мототуризм в системі спортивно-оздоровчого туризму. Джи́пінг та караванінг як види туризму. Основи спортивного туризму в рекреаційній діяльності. 2016. С. 349-354
21. Філіпов З. І. Спортивний туризм. Організація і методика спортивно-туристичної роботи : навч. посіб. Дрогобич : Коло, 2010. 344 с.
22. Храбовченко В. В. Экологический туризм. М. : Финансы и статистика, 2004.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

23. Види туризму – зібрання електронних носіїв. URL: <http://tourlib.net/vidy.htm>
24. Всесвітня туристична організація. URL: <http://www2.unwto.org/en>
25. Українська асоціація екологічного туризму. URL: <http://uaeta.org>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дефлайнів та перескладання:** роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої

максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- **Політика щодо академічної доброчесності:** списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Оцінювання

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	50	100
5	5	5	5	10	10	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	50	100
5	5	5	5	5	10	5	10		

T1, T2 ... – теми

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття та письмове тестування при тематичному оцінюванні	8	40	8	40
Презентація	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

До силабусу додаються навчально-методичні матеріали з дисципліни, що знаходяться у відповідному контенті у системі електронного навчання Moodle